

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Velké a malé příběhy moderních dějin

Gabriela Juříčková – Zpovědaní mé babičky Boženy Žižkové, narozené v roce 1939

Autorka: **Gabriela Juříčková**

„Už by nechtěla vrátit komunisty, přitom všude jinde pořád slyším, jak prý tehdy bylo líp.“

Datum rozhovoru: 31. březen 2012

Pamětník: Božena Žižková se narodila v roce 1939 v Přerově. Pocházela z Pozdřehova, absolvovala základní školní docházku a pracovala nejdříve v domácnosti, poté jako pokojská na drážní ubytovně.

1. Když se řeknou 70. léta, co ti jako první naskočí?

No, v té době jsem nebyla zaměstnaná, byla jsem jako s dětma doma. Dělal jenom manžel, ale mohli jsme si vzít půjčku, měli jsme podnikový byt, o práci nouze nebyla, tenkrát neexistovalo, aby někdo nepracoval že. Jinak nevím, co by se mi tak vybavilo ještě víc no.

2. A v té domácnosti bylo to jiné, nebo jako přijde ti, že to bylo lepší, než když je žena v domácnosti v dnešní době?

No tak určitě, tak tolik vymožeností nemá že. Nebyly myčky, nebyly já nevím různé ty spotřebiče, museli jsme umývat nádobí v dřezu. A já nevím, no a tak taky se skromněji vařilo, děti nebyly tak náročné jak jsou v dnešní době, stačil jim namazaný chleba s máslem, ale jinak nemůžu říct že by jsme se měli špatně. A i když manžel dělal sám, tak vycházel, museli jsme se uskromnit, ale vycházeli jsme.

3. A jak vzpomínáš na kulturu, co dávali v televizi nebo tak nějak?

No v televizi moc programů nebylo, ale jako zábavné programy bylo Televariété s Vladimírem Dvořákem a Jiřinou Bohdalovou, to bylo jako zajímavé, veselé.

A byl i Kouzelník, ne?

No, a co ještě.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Velké a malé příběhy moderních dějin

4. Kolik bylo třeba programů v televizi, bylo jich tolik co dnes, nebo ani polovina?

No myslím, že byly 2 nebo 3 programy, víc nebylo jako. A tak co jsme si vybírali.... moc jsme si vybrat nemohli.

5. Sledovali jste zprávy?

No tak zprávy určitě jsme sledovali, co se děje a..

6. A dávali třeba pohádky nebo nějaký ty zábavný pořady pro malé děti dávali jak dneska, nebo vůbec to nebylo?

Ale jo, dávali nějaké pořady pro děti, ale už si nevzpomínám co.

Nebylo to takové to Studio Kamarád jako dneska?

To nevím. Ale za zábavou jsme chodili no, bývaly různé podnikové večírky. MDŽ jsme slavili v práci, když už jsem potom začala chodit do práce že.

7. A kde jsi potom pracovala? Byla jsi na tom samém místě jako předtím nebo někde jinde?

Ne. Já jsem potom dělala většinou brigády, uklízela jsem, na poliklinice jsem uklízela, a kde ještě... no, na poliklinice.

8. A bydleli jste už tady v Přerově nebo někde jinde?

Bydleli jsme v Přerově. Protože tady šli za prací, otvírali strojírny v třiašedesátém roce, no a tak jsme dostali podnikový byt, tak manžel dělal ve strojírnách a bydleli jsme tady v Přerově. Ale Přerov se za tu dobu, ale hrozně změnil, je tady jako daleko víc možností, obchodů a jako všecko je to modernější, lepší no, až na tu dopravu.

9. Jezdíváte na nějakou dovolenou v té době?

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Velké a malé příběhy moderních dějin

No ani moc ne, ale mívali jsme jako podnikové výměnné rekreace a to bývalo veliké, mohli jsme jet i celá rodina jako i s dětma a nestálo to moc peněz a měli jsme se. Jezdívali jsme na Horní Bečvy, na Karlovice jako do Jeseníků, a těch možností bývalo dost.

10. A někam do zahraničí se taky jezdilo?

To nevím, jestli jezdívali, ale my jsme jako v zahraničí nebyli nikdy.

11. A někdo z tvójí rodiny musel třeba odejít do zahraničí za prací nebo tak nějak?

To nemusel, práce bylo tady dost. Takže nemusel nikam za prací.

12. Je pravda, že jste třeba na ledničku museli čekat před obchodem několik dní?

Tak několik dní ne, ale musela se stát fronta, když dovezli zboží, aby člověk dostal tu ledničku, nebo co potřeboval.

13. Každý co potřeboval?

No, na koberce se stávaly fronty. Tak na co ještě, já nevím na co, no ale i na ovoce, na banány, na pomeranče, stávaly se fronty.

14. A stalo se, že třeba na vás nic nevyšlo, na vaši rodinu, když jste něco potřebovali nebo tak? Dostalo se vždycky na každého?

No tož to ani ne. To na každého asi ne. Nevím, to už si nevzpomínám, ale myslím, že ne. Že jsme i na maso stávali fronty. Tak dostali jsme jako, ale že třeba ne už tolik jako, anebo když se kupovalo třeba, chtělas hovězí maso

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Velké a malé příběhy moderních dějin

že, muselas k tomu vzít kus bůčku, aby ti dali, abys měla jako to hovězí.

15. Jaká byla v té době móda?

No začínaly se nosit rifle a ty většinou byly na bony z Tuzexu, jinak nevím, no, jaká byla móda. Ale tak celkem pěkná já si myslím.

16. Do dnešní doby se ta móda vrací?

Některé prvky se vrací, některé věci jako třeba móda šatů a tak se vrací. Klobouky, různé barety.

17. A na módu máš jaký názor? Líbila se ti ta móda dřív nebo teď?

Já nevím no, tak jak která no. Určité věci jo, určité věci ne. Jak člověk stárne, tak už má jiný názor na módu jak mladí, že.

18. A co 80. léta?

80. léta... to už jsem byla zaměstnaná, na dráze, dělala jsem pokojskou na ubytovně pro průvodčí v Přerově naproti autobusového nádraží. No a jinak co. V rodině narodila se nám první vnučka, takže už byla vnučata.. Měli jsme radost.

19. A za 5 let se narodila druhá, že?

No, za 5 let druhá. Mezi tím vnuci ještě. No a pak v osmdesátém pátem to bylo už horší, to mě zemřel manžel a už to bylo takové smutnější a musela jsem se starat ještě o maminku, kterou jsem měla u sebe. Ale všechno se to dalo vydržet a překonali jsme to no.

20. Takže si myslíš, že ta 80. léta byla lepší než ta 70. nebo horší?

No, nevím jak bych to porovнала, tak v určitém směru asi horší.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Velké a malé příběhy moderních dějin

21. A jak jsi vnímala revoluci? Ovlivnilo to tvůj život nějak, nebo ne?

Tak ani moc ne. To už jsem byla sama, takže jsem se musela starat sama o sebe a.. Nemohla jsem si vydělat, kolik bych jako chtěla, musela jsem jako jenom určitý, určité hodiny mět odpracované, jinak bych neměla nárok na žádný důchod po manželovi, takže to bylo takové už horší no.

22. Chtěla bys tu dobu, 80. léta, vrátit, komunisty a tak? Nebo se ti líbí dnešní doba?

Komunisty bych vrátit nechtěla, ale dnešní doba, no, jak na co. Není jistota práce, mladí lidi nemají bydlení, protože na ně nemají peníze, nemůžou si pořídit rodinu, protože by ji nezaopatřili. Když jeden třeba zůstane bez práce, nebo nakonec zůstanou oba dva bez práce, tak je to v dnešní době hrozné.

23. A ještě se tě zeptám, jak se ti líbil rok 1989?

No tak byli jsme všichni nadšení revolucí, hlavně proto, že se otevřely hranice do ciziny. A taky volba prezidenta byla výborná.

24. Václav Havel, že?

No, Václav Havel. Takových lidí a politiků je málo. A v dnešní době vůbec.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Velké a malé příběhy moderních dějin

Reflexe práce na projektu

Co považuješ v pamětníkově hodnocení doby a života normalizace za zajímavé, co tě překvapilo?

Že pracoval pouze babiččin manžel a uměli dobře vyjít s penězi.

A že by už nechtěla vrátit komunisty, přitom všude jinde pořád slyším, jak prý tehdy bylo líp.

O čem mluvili pamětníci rádi, o čem naopak mluvit nechtěli?

Špatně se jí mluvilo o rodině v 80. letech, protože jí zemřel manžel a musela se starat o těžce nemocnou maminku, kterou měla u sebe.

V čem nesouhlasíš s názory pamětníka?

Nebo se s jeho názory ztotožňuješ?

Souhlasím s tím, že dnes to mají matky s dětmi jednodušší, i když je pravda, že dnes jsou děti více náročné.

Pokus se zformulovat rodinné krédo normalizační doby.

Dřív ta rodina držela více pohromadě, nebyla ta doba tak uspěchaná, byly větší sociální jistoty.

Kdybys měl formulovat rodinné krédo současnosti, v čem by se lišilo?

U sociální nejistoty... „Dnes nemá člověk jistotu v ničem.“